

Zpráva o šetření

ve věci výměny oplocení mezi pozemky p.č. AAAA/A, BBBB a CCCC v katastrálním území Polanka nad Odrou

A - Předmět šetření

Podnětem doručeným dne 22. 12. 2014 se na veřejnou ochránkyni práv obrátila paní G. R., bytem XXXXXXX (dále také „stěžovatelka“). Požádala o prošetření postupu Úřadu městského obvodu Polanka nad Odrou (dále také „stavební úřad“), který se zabývá jejími spory s vlastníkem sousedního pozemku P.em S., bytem XXXXXXX (dále také „soused“). Podstatu podnětu stěžovatelky tvoří námitky následujícího obsahu:

- Soused vyměnil část stávajícího oplocení mezi pozemky p.č. AAAA/A, BBBB a CCCC v k.ú. Polanka nad Odrou,¹ které bylo ve vlastnictví stěžovatelky. Navíc jej posunul hlouběji do jejího pozemku, čímž si jeho část přivlastnil. Stavební úřad proti provádění stavebních prací nezasáhl a nevyhověl ani žádosti, kterou se stěžovatelka podle § 5 „starého“ občanského zákoníku² domáhala ochrany před zřejmým zásahem do pokojného stavu.
- Dne 12. 11. 2014 neumožnily pracovnice stavebního úřadu stěžovatelce, aby si z úředního jednání pořídila audiozáznam.
- Přístřešek stěžovatelky na pozemku p.č. BBBB je projednáván v řízení o odstranění a dodatečném povolení stavby.
- Pan P. S. zasahuje svým jednáním do vlastnického práva stěžovatelky a narušuje jejich vzájemné soužití.

Vyřízení podnětu jsem se na základě pověření veřejné ochránkyně práv Mgr. Anny Šabatové, Ph.D., ujal já, neboť ochránkyně využila možnosti, dané jí ustanovením § 2 odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv,³ a přenesla na mě některé oblasti své působnosti, mj. i oblast, které se podnět týká.

Protože v souladu s § 1 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv se mohou zabývat činností orgánů obcí při výkonu státní správy a moje působnost se tak na stavební úřad vztahuje, rozhodl jsem se v souladu s § 14 tohoto zákona zahájit ve věci šetření. Dopisem ze dne 30. 3. 2015 jsem si vyžádal vyjádření starosty

¹ Všechny zde uvedené pozemky se nacházejí v tomto katastrálním území, proto již v dalším textu nebudu jeho název uvádět.

² Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Všechny zde uvedené právní předpisy jsou veřejně dostupné na internetových stránkách Portálu veřejné správy na adrese www.portal.gov.cz.

³ Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

Městského obvodu Polanka nad Odrou, které mi bylo spolu s požadovanými přílohami doručeno dne 29. 4. 2015.

B - Skutková zjištění

V této části stručně zrekapituluji podstatné skutečnosti, které z vyjádření starosty městského obvodu a informací stěžovatelky vyšly najevo.

Pan P. S. prováděl např. v době od 25. 3. 2012 nebo od 2. 7. 2012 stavební práce na oplocení mezi pozemky p.č. AAAA/A, CCCC a CCCC. Ty spočívaly ve výměně části stávajícího oplocení, přičemž podle stavebního úřadu zůstalo zachováno původní umístění, výška i vzhled stavby. Stavební úřad proto vyhodnotil tyto práce jako údržbu, která nevyžadovala ke svému provedení žádná povolení či souhlas. Výměna oplocení se navíc týkala pouze části ve vlastnictví pana P. S. Stěžovatelka naopak namítla, že soused svými stavebními pracemi zasáhl do jejího vlastnictví, neboť byla majitelkou vyměněného plotu. Ten měl být nově posunut hlouběji do jejích pozemků p.č. BBBB a CCCC, jejichž část tím soused zabral.

Stěžovatelka požádala dne 4. 7. 2012 stavební úřad, aby jí podle § 5 „starého“ občanského zákoníku poskytl ochranu před zřejmým zásahem do pokojného stavu. Stavební úřad tuto žádost svým rozhodnutím č. 78/2013, ze dne 28. 11. 2013, čj. 02768/2013/Pos, zamítl, Magistrát města Ostravy (dále také „magistrát“) však jeho rozhodnutí v odvolacím řízení zrušil; učinil tak rozhodnutím ze dne 31. 3. 2014, čj. SMO/049054/14/Vnitř./Pěn. V novém projednání pak stavební úřad žádost stěžovatelky znovu zamítl, a to rozhodnutím č. 50/2014, ze dne 5. 9. 2014, čj. 02231/2014/Pos, které bylo v odvolacím přezkumu změněno (v podstatě však potvrzeno) rozhodnutím magistrátu ze dne 21. 11. 2014, čj. SMO/396423/14/Vnitř./Daň.

V průběhu řízení podle § 5 „starého“ občanského zákoníku bylo uskutečněno ústní jednání, zdokumentované v protokolu ze dne 11. 9. 2012, čj. 02340/2012/Pos. Stavební úřad na jeho základě nadále vycházel ze zjištění, že oplocení mezi pozemky p.č. AAAA/A, BBBB a CCCC provedl pan P. S. ve stejné hranici jako oplocení původní. Nová podoba plotu pak respektovala původní vzhled i výšku. Z toho důvodu se nemohlo jednat o nepovolenou stavbu, kterou by bylo nutno projednat v řízení podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.⁴

Stěžovatelce nebylo při jednání s pracovníky stavebního úřadu dne 12. 11. 2014 umožněno pořízení audionahrávky, na což upozornila svou stížností dne 23. 1. 2015. Tajemnice Úřadu městského obvodu Polanka nad Odrou záležitost prošetřila a sdělením ze dne 23. 2. 2015, čj. 185/01/2015/Taj, odpověděla, že úřední osoba Bc. Eva Pospěchová svým jednáním pochybila. Z toho důvodu se také dne 25. 3. 2015 stěžovatelce omluvila.

Stavební úřad provedl dne 21. 10. 2014 kontrolní prohlídku na pozemku p.č. BBBB, při níž objevil existenci nepovolené stavby ve vlastnictví stěžovatelky. Tu označil jako „přístřešek“, který nyní projednává v řízení o odstranění stavby. Jeho zahájení oznámil písemností ze dne 30. 10. 2014, čj. 02672/2014/Pos. O dodatečné povolení stavby, nazvané „kůlna na dřevo“, požádala stěžovatelka dne 26. 11. 2014.

⁴ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Dne 20. 9. 2012 obdržel Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou oznámení stěžovatelky o možném spáchání přestupku, kterého se měl dopustit pan P. S. porušením slušného chování vůči stěžovatelce. Věc byla úředním záznamem ze dne 25. 10. 2012, čj. 02618/2012/R-49/12, odložena, neboť zahájení přestupkového řízení nebylo shledáno jako důvodné. O tomto postupu nebyla stěžovatelka informována. Sama pak dne 31. 3. 2014 sdělila úřadu, že její soused přelézal ve dnech 21. a 22. 3. 2014 plot a vstupoval bez povolení na její pozemek. Svou písemnost nadepsala jako „Porušování pokojného stavu“. Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou jí sdělením ze dne 23. 4. 2014, čj. 01011/2014/Pos, odpověděl, že od 1. 1. 2014 již nelze žádat o ochranu před zřejmým zásahem do pokojného stavu; „nový“ občanský zákoník⁵ takovou možnost ochrany neupravuje.

Při ústním jednání dne 27. 4. 2015 stěžovatelka požádala stavební úřad o nahlédnutí do spisové dokumentace vedené k plynofikaci rodinného domu jejího souseda. Stavební úřad jí toto nahlížení neumožnil, přičemž o tomto kroku nevyhotovil usnesení.

C - Hodnocení věci zástupcem ochránkyně

Podle zákona o veřejném ochránci práv je mým úkolem působit k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí uvedených v tomto zákoně, pokud je v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívat k ochraně základních práv a svobod. Veden tímto posláním jsem shromážděné podklady posoudil.

Předesílám však, že spor mezi stěžovatelkou a jejím sousedem ohledně vlastnictví plotu a záboru části jejího pozemku považuji spíše za spor soukromoprávní (vlastnický), do nějž může stavební úřad vstupovat jen v omezené míře. Skutečnosti, že soused prováděl opravu nebo jinak zasahoval do cizí stavby bez souhlasu jejího vlastníka, že část cizí stavby odstranil a poté nahradil novou, nebo že stěžovatelka nemůže užívat část svého pozemku, který soused oplocením oddělil, ještě nemusí být důvodem pro zásah stavebního úřadu. V každém případě se jedná o záležitosti, které v případě, že nejsou vyřešeny dohodou sporných stran, může závazně rozhodnout soud. Stavební úřad však není právními předpisy povolán k ochraně vlastnického práva před **neoprávněnými stavbami**, nýbrž k dohledu nad dodržováním stavební kázně. Při něm (zjednodušeně řečeno) kontroluje, zda nejsou prováděny **stavby nepovolené**.

Rozdíl mezi nepovolenou (černou) a neoprávněnou stavbou je následující. Nepovolenou je stavba vyžadující povolení stavebního úřadu, která je postavena buď bez takového povolení, nebo v rozporu s ním. Její odstranění nařizuje stavební úřad. Neoprávněnou je naopak stavba zřízená na cizím pozemku bez oprávnění, které uděluje nejčastěji vlastník pozemku. Takovým oprávněním může být např. věcné břemeno nebo právo vyplývající ze smlouvy. Odstranění neoprávněných staveb řeší soudy. V praxi nastávají případy, kdy je stavba jak nepovolenou, tak neoprávněnou. Mohou však nastat i případy, kdy je na cizím pozemku bez souhlasu jeho vlastníka postavena stavba, která povolení stavebního úřadu nevyžaduje, a je tedy vyloučeno, aby její odstranění stavební úřad nařídil.

⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Tento výklad uvádím proto, že hlavní problém stěžovatelky, za který považuji zábor části pozemků p.č. BBBB a CCCC, by mohl stavební úřad řešit pouze v případě, že by soused její pozemky zabral provedením **nepovolené stavby**. Jak uvádím v části C.2 méj zprávy, přikláním se k závěru, že tento stav nastal.

C.1 Ochrana pokojného stavu

V prvé řadě je však třeba zhodnotit, zda bylo řízení o ochraně před zřejmým zásahem do pokojného stavu podle § 5 „starého“ občanského zákoníku ukončeno v souladu s právními předpisy. Stavební úřad zamítl žádost stěžovatelky svým rozhodnutím ze dne 5. 9. 2014, čj. 02231/2014/Pos, které následně změnil, ve výsledku však potvrdil magistrát odvolacím rozhodnutím ze dne 21. 11. 2014, čj. SMO/396423/14/Vnitř./Daň. Důvody, které jej k tomuto postupu vedly, vysvětlil magistrát v odůvodnění svého rozhodnutí natolik vyčerpávajícím způsobem, že zde v podstatě není, co bych mohl jeho postupu vytknout. **V zamítnutí žádosti o ochranu pokojného stavu před zřejmým zásahem jsem tak porušení právních předpisů neshledal.** V podrobnostech odkazuji na úvahy magistrátu, které jsou uvedeny v odůvodnění jeho rozhodnutí, zejména pak na str. 7, kde je vysvětleno, proč nemohly stavební práce na oplocení představovat zřejmý zásah do pokojného stavu.

C.2 Výměna části oplocení, kterou soused provedl

Pozornost jsem dále věnoval otázce, zda pan P. S. neprovedl výměnou oplocení nepovolené stavební práce, proti nimž by musel stavební úřad zasáhnout a které by musel projednat v řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.⁶ **Podle názoru stavebního úřadu byly provedeny pouze práce udržovací, které ke svému provedení žádné povolení či souhlas stavebního úřadu nevyžadovaly.** Za účelem posouzení věci bych pro přehlednost oplocení mezi pozemky p.č. AAAA/A, BBBB a CCCC rozdělil na „jižní“ část, vedoucí zhruba od poloviny garáže na pozemku p.č. DDDD/D směrem na jih, a část „severní“, vedoucí směrem k severu (k ulici „X“).

Podle § 3 odst. 4 stavebního zákona se údržbou stavby rozumějí práce, jimiž se zabezpečuje její dobrý stavební stav tak, aby nedocházelo ke znehodnocení stavby a co nejvíce se prodloužila její užitelnost.

Podle § 96 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 103 odst. 1 písm. d) bodem 6 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012, jakož i podle § 96 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 103 odst. 1 písm. e) stavebního zákona ve znění účinném od 1. 1. 2013 platí, že stavba oplocení může být provedena na základě územního souhlasu.

Z fotografií stavby jsem zjistil, že **stavebními pracemi pana P. S. došlo v „jižní“ části ke změně vzhledu oplocení z drátěného na oplocení dřevěné plné (neprůhledné), a to v důsledku dřevěné desky, která byla k vyměněné části drátěného oplocení nově přistavěna.** Tento závěr pro „severní“ část oplocení neplatí. Po posouzení původního a současného stavu oplocení je však patrné,

⁶ Stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, pokud stavba nebyla dodatečně povolena.

že v „jižní“ i „severní“ části oplocení proběhla údržba v zásadě stejným způsobem – odstraněním původní stavby a provedením stavby nové, byť stejné výšky a alespoň v severní části i stejného vzhledu (odhlédnu-li od nově přidané podhrabové desky). Sloupky, na nichž je pletivo uchyceno, se zdají být oproti jejich původním pozicím posunuty. Nejsem přesvědčen, že by udržovací práce mohly sestávat z odstranění stavby a jejího nahrazení stavbou novou, byť zcela totožnou. Při údržbě musí stavba především „fyzicky“ existovat; je-li odstraněna, není na čem udržovací práce provádět. Neexistující stavbu zcela jistě udržovat nelze. Navíc údržbou by se měl stav stavby vylepšit, nikoliv znehodnotit, přičemž zánik stavby má určitě blíže k jejímu znehodnocení než vylepšení.

Úvahy specializovaných správních orgánů, jakými jsou v záležitosti staveb právě stavební úřady, zpochybňuji obvykle jen tehdy, pokud jsou provedeny v rozporu s právními předpisy, neodpovídají skutečnému stavu věci nebo jsou zjevně nelogické. V daném případě však úvaha stavebního úřadu, podle které provedl stavebník při výměně oplocení mezi pozemky p.č. AAAA/A, BBBB a CCCC pouze údržbu stavby, zpochybnění vyžaduje. **S názorem, že natolik zásadní změna vzhledu a druhu oplocení v jeho „jižní“ části může být považována za udržovací práce na původním oplocení, se ztotožnit nemohu. Budu-li hovořit o „jižní“ i „severní“ části oplocení jako celku, pak se přikláním k názoru, že výměna oplocení spočívala v odstranění stavby původní a provedení stavby nové, navíc v „jižní“ části s pozměněným vzhledem.** Takový postup stavebníka vyžadoval minimálně územní souhlas stavebního úřadu, který nebyl panu P. S. udělen. Podle mého názoru proto soused provedl nepovolenou stavbu, kterou musí stavební úřad projednat v řízení o odstranění podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

S ohledem na dosavadní názor, podle kterého byla provedena pouze údržba stavby, stavební úřad tímto způsobem nepostupoval. Domnívám se, že v tuto chvíli jsou dány důvody, aby udržitelnost svého postoje zhodnotil a přistoupil k zahájení řízení o odstranění stavby oplocení.

C.3 Stavba „přístřešku“ na pozemku p.č. BBBB

Stavební úřad považoval výše uvedenou stavbu za nepovolenou, proto v souladu s § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona zahájil řízení o jejím odstranění.

Jak jsem již uvedl, za nepovolenou je třeba považovat tu stavbu, která ke svému provedení vyžadovala některé z povolení stavebního úřadu, avšak byla provedena buď v rozporu s ním (tj. jinak, než bylo povoleno), anebo povolení vůbec vydáno nebylo. Stavby, které ke svému provedení nevyžadují žádné povolení stavebního úřadu, jsou vyjmenovány v § 79 odst. 3 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012. Z tohoto znění je třeba vycházet, neboť stěžovatelka výslovně uvedla, že svou stavbu zahájila již v roce 2012. Stavby, mezi které by bylo možno zařadit „přístřešek“ na pozemku p.č. BBBB, však v tomto ustanovení dohledat nelze. „Přístřešek“ proto nebylo možné provést bez povolení, v daném případě minimálně územního souhlasu, který stěžovatelce udělen nebyl. **V postupu stavebního úřadu, který zahájil řízení o odstranění stavby, jsem proto pochybení neshledal.** Splní-li stěžovatelka podmínky, které na ni kladou právní předpisy, může být její stavba dodatečně povolena, o což svou žádostí usiluje.

C.4 Pořizování audiozáznamu z jednání s úředními osobami

Stěžovatelce nebylo dne 12. 11. 2014 umožněno pořizování audionahrávky z jednání s pracovníky stavebního úřadu. Praxe veřejného ochránce práv však dospěla k názoru, že záznam hlasových projevů úřední, nikoliv osobní povahy, může být dotčenými osobami uskutečňován.⁷

Tajemnice Úřadu městského obvodu Polanka nad Odrou proto, podle mého názoru, stížnosti stěžovatelky správně vyhověla a konstatovala, že výklad, podle kterého nelze jednání s úředními osobami zaznamenávat, již byl překonán. Pracovnice stavebního úřadu, která byla pověřena vedením jednání, se stěžovatelce za své pochybení omluvila. **Přijaté řešení považují ze strany Úřadu městského obvodu Polanka nad Odrou za dostatečné.** Podstatné je, že tento úřad je nyní ochoten pořizování audionahrávky z úředních jednání stěžovatelce umožnit.

C.5 Nahlížení do spisu

Podle protokolu ze dne 27. 4. 2015, sp. zn. 00710/2015/LOK, požádala stěžovatelka o nahlédnutí do spisové dokumentace, vedené k plynofikaci rodinného domu jejího souseda. Stavební úřad jí nahlížení neumožnil s tím, že řízení je již ukončené a v tuto chvíli se žádné další řízení, jehož by byla účastnicí, nevede. Stěžovatelka proto neměla právo nahlédnout do spisu. O svém postupu stavební úřad nevyhotovil usnesení.

Podle § 38 odst. 1 správního řádu⁸ mají účastníci a jejich zástupci právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci (§ 73). Není-li účastník zastoupen, může spolu s účastníkem nahlížet do spisu i jeho podpůrce.

Podle § 38 odst. 2 správního řádu umožní správní orgán jiným osobám nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem.

Podle § 38 odst. 5 správního řádu odepřel-li správní orgán osobě možnost nahlížet do spisu nebo jeho části, vydá o tom usnesení, které se oznamuje pouze této osobě.

Nahlédnout lze tedy i do spisu správního řízení, které již bylo ukončeno vydáním pravomocného rozhodnutí. Nahlížení není omezeno pouze na účastníky řízení, nýbrž jej lze umožnit i osobám, které k tomu prokáží právní zájem či vážný důvod. A především – pokud správní orgán odepře možnost nahlédnout do spisu, musí o tom vydat usnesení a svůj krok v něm zdůvodnit. Usnesení je pak napadnutelné odvoláním. **Stavební úřad se však ustanovení § 38 odst. 5 správního řádu nedržel, neboť odepřel stěžovatelce možnost nahlédnout do spisu, aniž by o tom vyhotovil usnesení.**

⁷ Tento názor se objevuje např. ve zprávě o šetření ze dne 18. 7. 2012, sp. zn. 4796/2011/VOP, veřejně dostupné na internetových stránkách veřejného ochránce práv na adrese www.ochrance.cz, v sekci „ESO evidence stanovisek ochránce“; plný odkaz zde <http://eso.ochrance.cz/Vyhledavani/Search>.

⁸ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

C.6 Jednání souseda ve dnech 21. 3. a 22. 3. 2014

Dopisem, doručeným dne 31. 3. 2014, informovala stěžovatelka stavební úřad o porušování pokojného stavu. Toho se měl dopustit pan P. S. tím, že ve dnech 21. a 22. 3. 2014 přelézal plot a vstupoval bez souhlasu na její pozemek. Dopis obsahoval fotografii, která jednání souseda dokládala. Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou k tomu sdělil, že od 1. 1. 2014 již není možné poskytovat ochranu před zřejmým zásahem do pokojného stavu, neboť „nový“ občanský zákoník tento institut neupravuje. **S tímto sdělením mohu souhlasit.**

Podle mého názoru však nebylo dostatečné, aby Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou pouze vyrozuměl stěžovatelku o zmíněných skutečnostech. Tento úřad se jako správní orgán příslušný k projednání přestupků proti občanskému soužití⁹ měl dále zabývat otázkou, zda jednání souseda nenaplnilo skutkovou podstatu přestupku podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, konkrétně přestupku úmyslného narušení občanského soužití jiným hrubým jednáním. Jak už z označení vyplývá, musí jít o jednání úmyslné a hrubé (nikoliv pouze nevhodné). **V kontextu případu jsem přesvědčen, že jednání pana P. S. lze za hrubé považovat.** Jen těžko lze hodnotit přezení plotu a vstup na sousední pozemek bez souhlasu jeho vlastnice jako malichernost, a to zejména při vědomí dlouhodobých sporů mezi oběma sousedy. **Jsem přesvědčen, že pan P. S. si musel být vědom i toho, že pokud na sousední pozemek přešel bez vědomí a souhlasu majitelky, může svým jednáním ohrozit zájem chráněný zákonem a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn.**¹⁰ Nejednal tedy v pouhé nedbalosti.

Jednání souseda proto mohlo naplnit skutkovou podstatu přestupku proti občanskému soužití jiným hrubým jednáním podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, aniž by se Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou touto skutečností zabýval. Bylo na tomto úřadu jako příslušném správním orgánu, aby učinil správní úvahu, zda byla naplněna skutková podstata přestupku proti občanskému soužití, pokud jde o intenzitu protiprávního jednání, které zákonodárce popisuje jako „jiné hrubé jednání“. To, že stěžovatelka nadepsala svou písemnost „Porušování pokojného stavu“, na tom nic nemění; Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou je totiž povinen vyhodnocovat možné spáchání přestupku z moci úřední, jakmile se dozví o skutečnostech, které by podezřením zadržovaly. Je lhostejno, jak je nadepsána písemnost, ve které je potenciální spáchání přestupku zmíněno.

S ohledem na § 20 odst. 1 zákona o přestupcích již v tuto chvíli nelze uvedený přestupek projednat, neboť od jeho spáchání uplynula doba delší jednoho roku.

C.7 Odložení přestupkové věci

Úředním záznamem ze dne 25. 10. 2012, čj. 02618/2012/R-49/12, odložil Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou podezření ze spáchání přestupku, kterého se měl dopustit pan P. S. Podle popisu v úředním záznamu měl v červenci

⁹ Ustanovení § 53 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ Ustanovení § 4 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích.

2012 narušovat slušné chování vůči stěžovatelce, které nebylo odložení přestupku oznámeno.

Podle ustanovení § 66 odst. 4 zákona o přestupcích se o odložení věci vyrozumí poškozený. Ve své činnosti se opakovaně setkávám s případy, v nichž správní orgány nevyrozumívají o odložení věci osoby dotčené přestupkem s odůvodněním, že jim nevznikla majetková škoda. Mám však za to, že pod pojem „poškozený“ v ustanovení § 66 odst. 4 zákona o přestupcích je nutno zařadit újmu v širším slova smyslu, tj. nejen škodu na majetku, ale též újmu na zdraví, na cti atd. Jinými slovy, pokud je z došlých informací zřejmé, že oznamovatel (zde stěžovatelka) byl jednáním, které bylo předmětem oznámení, přímo dotčen, měl by jej správní orgán o odložení ve smyslu ustanovení § 66 odst. 4 zákona o přestupcích vyrozumět. Je totiž třeba vycházet z účelu zakotvení této povinnosti, kterým je nepochybně poskytnutí možnosti osobě, která byla jakkoliv dotčena přestupkem, bránit se proti nezákonnému odložení věci anebo uplatňovat svůj nárok soudně.

Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou však postupoval odlišně a stěžovatelku o odložení přestupkové věci, projednávané na základě jejího oznámení, nevyrozuměl.

D - Závěry

Na základě výše popsaných zjištění a úvah jsem ve smyslu ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv dospěl k přesvědčení, že Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou vychází z nesprávného názoru, podle kterého pan P. S. provedl na oplocení mezi pozemky p.č. AAAA/A, BBBB a CCCC pouze práce udržovací, které ke svému provedení nevyžadovaly povolení či jiný úkon podle stavebního zákona.

Odepřel-li stavební úřad stěžovatelce možnost nahlédnout do spisové dokumentace, měl o tomto kroku vyhotovit usnesení.

Domnívám se rovněž, že stěžovatelka měla být vyrozuměna o odložení přestupkové věci, k němuž došlo úředním záznamem ze dne 25. 10. 2012, čj. 02618/2012/R-49/12.

Úřad městského obvodu Polanka nad Odrou dále dostatečně neproověřil, zda oznámení stěžovatelky, doručené mu dne 31. 3. 2014, neodůvodňuje zahájení přestupkového řízení s panem P. S. Tento postup však již napravit nelze.

Zprávu o šetření zasílám starostovi městského obvodu Polanka nad Odrou a žádám, aby se v zákonné lhůtě 30 dnů od jejího doručení k mým zjištěním vyjádřil a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko.

O svých zjištěních a závěrech informuji rovněž stěžovatelku.

JUDr. Stanislav K ř e č e k v. r.
zástupce veřejné ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)